

ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ОД ОДГОВОРНОСТ ОД УПОТРЕБА НА ПРОИЗВОДИ

I. ПРЕДМЕТ НА ОСИГУРУВАЊЕ

Член 1

- (1) Предмет на осигурување во смисла на овие Услови е граѓанскоправната одговорност на осигуреникот за штета настаната од смрт, повреда на телото или здравјето, како и оштетување или уништување на предмети на трети лица, а којашто настанала поради употреба на производ, односно извршување на несоодветни услуги, што осигуреникот или лице овластено од негова страна ги испорачал, односно ги извршил.
- (2) Со ова осигурување се опфатени само оние случаи што се предизвикани од употреба на производи, односно од извршена услуга, и доколку се исполнети следниве услови:
 - а) производството е извршено за времетраење на осигурувањето доколку осигуреникот е производител, односно испораката на производот или услугата е извршена за времетраење на осигурувањето доколку осигуреникот е услужно претпријатие;
 - б) причината за осигурениот случај настанала за времетраење на осигурувањето;
 - в) штетните последици од осигурениот случај почнале да се манифестираат во период од три години од денот на истек на осигурувањето.
- (3) Со ова осигурување е опфатена само одговорноста за штета што би настанала од производи, односно услуги, што осигуреникот, односно овластеното лице, ги произведува и ги испорачува во рамките на својата дејност и се назначени во полисата за осигурување.

II. ДЕФИНИЦИИ ВО ВРСКА СО ПРЕДМЕТОТ НА ОСИГУРУВАЊЕ

Член 2

- (1) Осигурен ризик за штети настанати од производи е одговорноста на осигуреникот за штети што се предизвикани од недостатоци на некој производ по испорака или од недостатоци на извршена работа по предавањето на истата.
- (2) Трето лице е лице што не е субјект на договорот за осигурување, односно лице чија одговорност не е покриена со осигурувањето. За трето лице не се сметаат лица вработени кај осигуреникот, освен ако не е поинаку договорено.
- (3) Недостатокот може да биде предизвикан од несоодветен дизајн, план, изработка, обработка, поправка, складирање, испорака и/или неиспорака, упатство, пакување или рекламирање.
- (4) Под производ се подразбираат сите материјални предмети или нивни делови што можат да се сметаат за трговска стока, вклучително и сите нивни додатоци, како и пакувањето.
- (5) Испорака претставува фактичко предавање на производот од страна на осигуреникот на трето лице, без оглед на правната основа. Испораката се смета за завршена кога осигуреникот го изгубил владението, т.е. можноста да има влијание врз производот или врз неговата употреба.
- (6) Примопредавање на завршена работа претставува завршување на работата и фактичко преземање од страна на налогодавачот (нарачателот) или на овластеното лице.

III. ПРОШИРЕНО ПОКРИТИЕ

Член 3

- (1) Само во случај кога е посебно договорено и кога е наведено во полисата за осигурување, со ова осигурително покритие се осигурува и ризикот од одговорност за производи, поради:
 - а) Штети на трети лица поради недостатоци во производите, кои настануваат само по спојување, мешање или обработка на производите што ги испорачал осигуреникот со други производи, и тоа:
 - i. поради неуспешна употреба на другите производи;
 - ii. поради направените трошоци за производство на финалниот производ, со исклучок на надоместокот за производ на осигуреникот со недостаток;
 - iii. поради друга загуба што произлегува од неможноста да се продаде финалниот производ. Доколку финалниот производ би можел да се продаде само по намалена цена, тогаш осигурувачот, наместо надомест од осигурувањето, во согласност со точките i и ii, го исплаќа само намалениот приход. Осигурувачот не ја надоместува штетата во сооднос на надоместокот за производот на осигуреникот и продажната цена што би била очекувана во случај на испорака без недостатоци;
 - iv. поради трошоците што настанале заради законски неопходно и економски соодветно дополнително подобрување на финалниот производ или друго отстранување на штета. Осигурувачот не ги надоместува

- настанатите трошоци во сооднос на надоместокот за производот на осигуреникот и продажната цена на финалниот производ;
- v. поради трошоци настанати на директниот купувач на осигуреникот за чистење и за дополнително опремување на машините и на постројките.
- (б) Штети предизвикани кај трети лица при понатамошна обработка или преработка на производи со недостаток што ги испорачал осигуреникот, при што не настанало спојување, мешање или преработка со други производи, и тоа:
- i. поради трошоци што биле направени при производство на финалниот производ, со исклучок на надоместокот за производ со недостаток од осигуреникот;
- ii. поради друга загуба како последица на неможноста да се продаде финалниот производ. Доколку финалниот производ може да се продаде само по намалена цена, тогаш осигурувачот, наместо осигурувањето, во согласност со претходната точка, го исплаќа создадениот намален приход. Осигурувачот не ја надоместува штетата во сооднос на висината на надоместокот за производот на осигуреникот спрема продажната цена на финалниот производ, што би се очекувало за финален производ кога се испорачува без недостаток;
- iii. поради трошоците што настанале заради законски неопходно и економски соодветно дополнително подобрување на финалниот производ или како резултат на друго отстранување на штета. Осигурувачот нема да ги надомести направените трошоци во оној сооднос во кој надоместокот за производот на осигуреникот се однесува кон продажната цена на финалниот производ;
- iv. поради трошоци што ги има директниот купувач на осигуреникот за чистење и за дополнително опремување на машините и на постројките.
- (в) Трошоци на трети лица за отстранување, уништување на производи со недостаток и за вградување, поставување или за преместување на резервни производи без недостатоци. Од ова се исклучени трошоците за дополнителна испорака на резервни производи, вклучително и транспортните трошоци. Доколку со различни мерки може да се отстрани недостатокот на производот, тогаш осигурителното покритие би постоело само до висина на прифатливи осигурени трошоци.

IV. ЛИМИТИ НА ОБВРСКИТЕ НА ОСИГУРУВАЧИТЕ

Член 4

- (1) Обврската на осигурувачот е ограничена со лимитот на осигурителното покритие по еден осигурен случај и/или според годишен лимит на покритие.
- (2) Највисокиот годишен лимит на осигурително покритие на осигурувачот за сите штети предизвикани на лица и предмети, вклучувајќи ги и трошоците на одбрана од барањата за надомест на штета од одговорност од производи, односно услуги што осигуреникот или негово овластено лице ги продава, произведува или ги управува, во случај да настане поединечна штета по напуштање на погонот и по преминување во владение на трето лице, претставува сума на осигурување што се наведува во полисата за осигурување.

V. ОСИГУРЕН СЛУЧАЈ

Член 5

- (1) Кај осигурување од одговорност на производи се смета дека осигурен случај настанал во моментот на штетниот настан опфатен со осигурителното покритие, поради кој би можело да се поведе отштетно побарување кон осигуреникот.
- (2) Под осигурен случај во смисла на овие Услови се подразбираат и повеќе штети што се предизвикани од иста причина/ист недостаток во конструкција, производство, упатството за употреба, под претпоставка дека тие исти причини не се меѓусебно поврзани или не потекнуваат од испорака во која производите покажуваат ист недостаток. Значи, се смета дека повеќе испораки претставуваат еден осигурен случај доколку настанатата штета произлегува од иста причина. Освен тоа, за еден осигурен случај се смета и ситуацијата кога повеќе испораки од слични временски поврзани причинители предизвикуваат штета и доколку меѓу овие причини постои правна, економска или техничка поврзаност.
- (3) Се смета дека осигурениот случај настанал на денот кога се појавила првата од низа вакви штети.
- (4) За повреда на едно лице, според овие Услови, се смета телесна повреда, психичка и душевна ментална болест, психичко оштетување, заболување, инвалидитет, шок, болест или смрт предизвикана од болест.

Член 6

- (1) Оштетување или уништување на предмети на трети лица претставува физичко оштетување или уништување, вклучувајќи ја неможноста за употреба на производот во кој било период подоцна.
- (2) Под физичко оштетување се подразбира намалување на материјалната вредност поради примена или поради додавање, односно вклучување на производот во материјално добро што е произведено од страна на осигуреникот, или осигуреникот го продал или управува со истото.

VI. ФРАНШИЗА

Член 7

Во секоја штета или во серија штети, осигуреникот учествува со договорена одбитна франшиза.

VII. ТЕРИТОРИЈАЛНО ВАЖЕЊЕ НА ОСИГУРИТЕЛНОТО ПОКРИТИЕ

Член 8

Ова осигурување се применува за осигурени случаи што би настанале во земјата каде што се наоѓа седиштето на осигуреникот, односно местото на осигурување што е наведено во полисата за осигурување.

VIII. ИСКЛУЧУВАЊА

Член 9

Од осигурувањето склучено според овие Услови, освен ако не е поинаку договорено и утврдено во додатокот од полисата, се исклучени:

1. Отштетни побарувања што произлегуваат од договор или од посебни договарања, а што ги надминуваат законските обврски на осигуреникот.
2. Барање за надомест на штета од сите оние лица што намерно ја предизвикале штетата. За испорака или за производство на стоки и производи, како и за изведување работи, дознавањето за недостаток на производот или услугата се поистоветува со намера (намерно оштетување).
3. Отштетни побарувања во врска со лично или материјално оштетување поради постепено дејствување на топлина, гасови, пареа или влага, врнежи (чад, 'рѓа, прав и нечистотија), како и на отпадни води, отпад или неисчистена почва, вода или воздух, освен ако настанот што ја предизвикал штетата не е изненаден, неочекуван и непредвидлив.
4. Отштетни побарувања што произлегуваат од фактот дека испорачаната стока е во врска со некој законски/правен недостаток (на пр. штети поради прекршување на патент, на синдикални заштитни права, на оригинални и лични права, како и прекршоци во полето на конкуренција и на рекламирањето).
5. Отштетни побарувања поради направени напори во очекување на навремена услуга (на пр. залудна инвестиција).
6. Трошоци за повлекување на производот, враќање, поправки или замена на производот на осигуреникот.
7. Отштетни побарувања по основа на намерно отстапување од законски и службени одредби, како и од писмени упатства и од упатства на налогодавачот.
8. Отштетни побарувања заради планирање, конструкција, производство и испорака на авион и на авиоделови, доколку овие делови недвосмислено се наменети за изградба на авионот, односно за вградување во авионот.
9. Отштетни побарувања заради планирање, конструкција, производство и испорака на автомобил и на други друмски возила, на делови, доколку овие делови недвосмислено се наменети за изградба, односно за вградување во автомобилот и во други друмски возила, доколку поинаку не е договорено.
10. Барања за отштетни побарувања во врска со штети што настанале како последица на дејствување на нуклеарна енергија или на јонизирачка радијација со висока енергија.
11. Отштетни побарувања што се посредно или непосредно поврзани со ласерски или со масер зраци.
12. Штети што се предизвикани посебно или непосредно од војна (од кој било вид, без оглед дали е објавена војната или не е), политички ризици, инвазија, граѓански немири и нереди, генерален штрајк или поради појава на виша сила.
13. Парична казна, како и барања за зголемен паричен надоместок што настанале поради казната.
14. Барања за гаранција што настанале како последица на клевета или на злонамерно дејство.
15. Штети предизвикани од криминални активности.
16. Штети предизвикани со прекршување на обврската за чување тајни.
17. Штета за којашто се предвидува построга одговорност од онаа пропишана со закон.
18. Штети што, според прописите што се однесуваат на законските односи меѓу осигуреникот и барателот, се веќе застарени.
19. Отштетни побарувања за кои според законот е предвиден надомест, којшто може да се исплати од државата и/или да се покрие со некое друго осигурување.

20. Отштетни побарувања што исклучиво се засноваат на повреда на ментално здравје.
21. Отштетни побарувања што би можеле да се заведат под губење на парична добивка (освен ако не се работи за редовен приход на приватно лице).
22. Штети што настанале како последица на престанок/прекин на производство (давање услуги) при случување на настан за којшто е предвидено осигурување, како и поради дефекти на производот.
23. Штети што настанале поради прекршочни или други казни (на пр. задржување на пари, глоби според прописи за заштита на потрошувачи, штети казниви со закон предвидени со англосаксонскиот правен систем).
24. Загуби на имот што е во сопственост на осигуреникот или имот што осигуреникот го изнајмил, или е во негово владение, на чување (на пр. депозит), или на кој било начин е под контрола на осигуреникот.
25. Загуби предизвикани од софтверски грешки.
26. Загуби предизвикани од изјави што содржат реклами.
27. Загуби предизвикани од неконкурентско пазарно однесување.
28. Штети предизвикани од дефекти на производот што осигуреникот ги произведува, ги изработува, ги увезува и/или ги дистрибуира без дозвола.
29. Загуби настанати поради обврски на осигуреникот според законот за работа.
30. Штети што се покриени со какво било општо, услужно или со осигурување што ја покрива обврската за заштита од загадување на животната средина, а кое осигурувачот го имал во понудата во моментот на склучување на договорот за осигурување.
31. Штети што се предизвикани од загуба/противправно присвојување на имот (вклучително и пари и обврзници).
32. Штети од неисправен производ, како и од нов производ и од неговите додатоци до кои доаѓа при спојување/мешање на неисправниот производ со друг производ, негова преработка или менување, а штетата е последица на овие процеси.
33. Трошоци што ги имал оштетениот, а настанале во врска со повлекување/уништување на неисправниот производ.
34. Штети што настанале при употреба на производот на различен начин од оној што е предвиден во упатството за употреба и користење и поради непочитување на кое било друго известување, документи за примена, податоци од описот на производот, од етикетата и на пакувањето на производот.
35. Штети предизвикани поради недостаток во упатството за употреба и користење или недостиг на каква било друга информација, документи, опис на производот, етикета или пакување на производот.
36. Штета настаната при продажба на производ без упатство за употреба/пакување, или без други информации, документи, опис на производот, етикети и без пакување предвидено со закон.
37. Штети предизвикани од загадување на животната средина, од експлозија на фисиони супстанции, од нуклеарна реакција на X-зраци или ако дошло до повреда при радијација и азбест.
38. Штети што се предизвикани од електрична енергија како дефект на производ.
39. Штети што се предизвикани од генетски модифицирани производи.
40. Штети што се предизвикани од фармацевтски или медицински производи.
41. Штети што се предизвикани од контрацептивни средства и крвни препарати.
42. Штети што се предизвикани од хемиски средства и гасови.
43. Барања за надомест на штета во врска со говедска епидемија (БСЕ) и инфективна епидемија (ТСЕ).
44. Штети што се предизвикани од производи на тутунската индустрија.
45. Штети што се предизвикани од оружје, патрони, останата воена опрема, експлозиви и од нивните компоненти.
46. Штети што се предизвикани од играчки, лифтови (вклучително и лифтови на кабел) што се извезуваат во САД, од сите нивни компоненти, како и од резервните делови на возилата.

IX. ОСИГУРИТЕЛНА ПРЕМИЈА

Член 10

Премијата за ова осигурување се одредува врз основа на поединечна процена на ризикот, според пријавата во којашто се содржани сите битни податоци во согласност со соодветната тарифа.

X. ПРАВО НА РЕГРЕС НА ОСИГУРУВАЧОТ

Член 11

Со исплата на надоместокот според ова осигурување, сите права на осигуреникот кон лицето што по која било основа е одговорно за настанатата штета, преминуваат на осигурувачот до висина на исплатениот надоместок.

XI. ОБВРСКИ НА ОСИГУРУВАЧОТ

Член 12

Во врска со поднесеното барање за надомест на штета од повредено лице, осигурувачот ги има следниве обврски:

1. заедно со осигуреникот да ја отпочне одбраната од неосновани или прекумерни барања за надомест на штета,
2. да ги исполни основните барања за надомест на штета,
3. да ги надомести судските трошоци, доколку одобрил да се води судска постапка.

XII. ГУБЕЊЕ НА ПРАВАТА ОД ОСИГУРУВАЊЕ

Член 13

- (1) Осигурувачот може да бара од осигуреникот да го рефундира секој износ што му е исплатен како надоместок на барателот на отштетното побарување и тогаш осигуреникот има обврска кон осигурувачот да го рефундира износот, доколку осигуреникот, или кое било друго лице за чие однесување е одговорен осигуреникот по основа на законски одредби, предизвикал штета намерно или поради грубо невнимание, освен ако осигуреникот не докаже дека однесувањето што предизвикало штета не е противзаконско.
- (2) Според овие Услови, се смета дека една штета е предизвикана со грубо невнимание доколку осигуреникот (или кое било друго лице за чие однесување е одговорен осигуреникот пред закон):
 1. извршувал активности при недостиг на персонал, на материјални, технички, технолошки услови и на ИТ и безбедносна опрема, а коишто се пропишани со закон и со други обврзувачки правила, а штетата настанала во врска со гореспоменатото;
 2. предизвикал штета поради значително прекршување на неопходните услови за производство, изработка, дистрибуција или за увоз на производот;
 3. предизвикал штета поради сериозна повреда на професионалните правила;
 4. ја прекршил својата обврска за спречување и за ублажување на штетата бидејќи забележал дека таквото однесување со коешто се кршат прописите што се во примена и грубото невнимание причинуваат штета, а штетата или еден нејзин дел можело да бидат спречени ако се почитувале споменатите обврски за спречување или за ублажување на штетата. Во таков случај, осигуреникот ќе ја надомести настанатата штета / дел од штетата што е предизвикана од споменатите пропусти и/или прекршување на обврските;
 5. предизвикал штета со тоа што пропуштил да ги спроведе неопходните мерки и не ги направил неопходните мерки пред да се случи штетата, и покрај тоа што осигурувачот/или третото лице писмено го известиле за тоа дека постои закана од оштетување поради причините што биле наведени во писменото предупредување.

XIII. ВРЕМЕНСКО ВАЖЕЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 14

- (1) Договорот за осигурување според овие Услови за осигурување се склучува на одредено време во траење од една година, доколку поинаку не се договори.
- (2) Осигурувачот има обврска само ако осигурениот случај настане за време на важење на осигурувањето
- (3) Осигурениот случај што настанал за време на важењето на осигурувањето, а чија причина е од периодот што претходи на склучување на договорот за осигурување или од време кога осигурувањето било прекинато, е покриен со осигурување само ако на договарањето на осигурувањето или на осигуреникот до почетокот на осигурувањето или повторниот почеток на осигурувањето не му била позната или не можело да му биде позната причината од која потекнува осигурениот случај.
- (4) Кај штетите поради повреда на здравјето што настануваат постепено, во случај на сомневање, се смета дека штетниот настан настанал тогаш кога првиот пат со лекарски наод е утврдена повредата на здравјето.
- (5) Рокот на застареност за поднесување барање за надомест на штета на оштетеното трето лице, односно осигуреникот, врз основа на правата од осигурувањето по полисата склучено во согласност со овие Услови, е рокот одреден во Законот за облигациони односи.

XIV. ПРИМЕНА НА ЗАКОНСКИТЕ ПРОПИСИ И ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ОД ОДГОВОРНОСТ

Член 15

- (1) За сето она што не е посебно регулирано со овие Услови се применува Законот за облигациони односи.
- (2) Доколку не се во спротивност со овие Посебни услови, на осигурувањата склучени според овие Посебни услови се применуваат и Општите услови за осигурување од одговорност.

XV. НАДЛЕЖНОСТ ВО СЛУЧАЈ НА СПОР

Член 16

- (1) Во случај на спор меѓу договарачот на осигурување, односно осигуреникот и осигурувачот месно е надлежен Основен граѓански суд Скопје.

XVI. ПРАВО НА ЖАЛБА

Член 17

- (1) Договарачот, осигуреникот или корисникот на осигурувањето може да достават жалба во однос на осигурувачот до Агенцијата за супервизија на осигурувањето, како орган надлежен за супервизија на друштвата за осигурување.

Бр .02 – 3495/2-1
28.04.2023 година

Претседател на Управен одбор
Бошко Андов

Овие Услови за осигурување ги донесе Управниот одбор на Друштвото на 500та редовна седница одржана на 28.04.2023 година со одлука бр. 02-3495/2 со примена од 01.05.2023 година.

Лектор: Кристина Дукоска